

Přehledka nových hybridů broskvoní

Za přítomnosti vybraných zástupců odborné veřejnosti se 14. srpna uskutečnila v Moravském Žižkově na Břeclavsku přehlídka kolekce nových hybridů broskvoní, které na své farmě prezentoval Josef Buzrla. Zúčastnění odborníci ze Svazu školkařů ČR, Ovocnářské unie ČR, Zahradnické fakulty MZLU a ÚKZUZ měli jednotlivé hybridy posoudit a vybrat několik perspektivních, které si zaslouží větší pozornost při dalším šlechtitelském úsilí, vedoucím ke vzniku a registraci nových odrůd.

Josef Buzrla vytvořil křížením moderních odrůd 'Ruby Prince' a 'Elegant Lady' s některými dalšími odrůdami několik desítek hybridů, odlišujících se dobou zrání, chuťovými, vzhledovými a dalšími vlastnostmi.

Celkem byly vybrány čtyři hybridy, vyznačující se těmito vlastnostmi: **Hybrid s označením 05-21** – dozrává 24 dnů před odrůdou 'Redhaven', což letos bylo již 20. 6. Tento velmi raný hybrid je mimořádně pěkně vybarvený na celé ploše plodu. Dužina poměrně tuhá, přepravitelná. Neodělitelná pecka nepuká. Mohl by být vhodnou náhradou za odrůdu 'Haringer', která trpí pukáním pecek.

Hybrid 04-77 – dozrává 22 dnů po odrůdě 'Redhaven', plody dosahují hmotnost 150 – 200 g. Dobře vybarvený plod typické broskvové chuti, dobře odlučitelný od malé pecky. Plody vyrovnané, kulaté, středně pevně dužiny.

Hybrid 05-54 – dozrává 15 dnů po odrůdě 'Redhaven', plody jsou o hmotnosti 140 – 190 g. Středně velký, velmi dobře vybarvený plod broskvové chuti. Menší pecka je odlučitelná od tuhé dužiny. Tento hybrid si vysloužil svou pozornost především pro své chuťové vlastnosti.

Hybrid 05-94 – tento hybrid dozrává více než 30 dnů po odrůdě 'Redhaven', zaujal velkými plody a dobrou plodností.

Z tohoto přehledu je zřejmé, že další šanci dostávají především ty hybridy, jejichž doba zrání se poměrně výrazně liší od zrání odrůdy 'Redhaven'. Ta tvoří základ našich stále se ještě zmenšujících výsadeb broskvoní. V době jejího zrání vzniká na našem trhu převis nabídky, takže jiné odrůdy, na něž konzumenté ještě nejsou běžně zvyklí, by se pravděpodobně těžko prosazovaly.

Nutnost v posunu odrůdové skladby k pozdějším odrůdám je dána i stále častěji se opakujícími teplými roky, v nichž předstih vegetace dosahuje dvou až tří týdnů oproti normálním rokům. Tak i 'Cresthaven', který je typickým představitelem pozdních odrůd u nás, namísto v září dozrává již v první polovině srpna. Proto zaujal i hybrid s označením 05-114, který v době přehlídky ještě nebyl zralý a u něj lze očekávat sklizňovou zralost asi 45 dnů po 'Cresthavenu'. Snahu Josefa Buzrly o vytvoření nových odrůd broskvoní je nutno ocenit především z toho důvodu, že v případě dalšího úspěšného ověření vybraných hybridů a dotažení celého

Sortiment broskvoní pěstovaný na farmě J. Buzrly v Moravském Žižkově je opravdu široký

procesu do konce bychom měli k dispozici zcela unikátní kolekci odrůd, vhodnou pro naše půdně-klimatické podmínky. Zároveň by kolekce odpovídala současným požadavkům na broskve jak z hlediska chuťových a vzhledových vlastností, tak i uchovatelnosti a transportovatelnosti. Pokud můžeme mít u ostatních druhů ovoce odrůdy vyšlechtěné na domácích pracovištích, přičemž některým z nich se dostalo značného uznání (stačí si například vzpomenout na jablko desetiletí 'Rubín'), není důvod, proč by tomu tak nemělo být i u broskvoní. Slibný začátek celého náročného procesu vzniku odrůdy mohli zhodnotit právě účastníci přehlídky hybridů v Moravském Žižkově. Připomeňme si, že s výjimkou úspěšného šlechtitele Gustava Čejky se žádnému z českých šlechtitelů broskvoní ve 20. století nepodařilo prosadit svoje odrůdy do tržních výsadeb Čech a Slovenska, a ostatní Evropě nemluvě.

Je až k nevíře, že soukromý ovocnář tvrdě pracující ve vlastní ovocnářsko-zelinářské firmě si našel čas a sílu vyšlechtit vlastní, s evropskou konkurencí srovnatelné odrůdy. Nabízí se srovnání s Francouzem R. Montoux-Caillet z Provence, výborným ovocnářem, za kterým však stála několikasethektarová, zavedená, expandující broskvařská firma.

Josef Buzrla úspěšně vykročil se svou šlechtitelskou prací do 21. století, aby pomohl českému ovocnářství překonat jeho vleklé potíže. Čeští pěstitelé by měli jeho víze o dobré české odrůdě pomoci realizovat ku prospěchu všech.

Tento příspěvek byl zpracován jako informace pro praxi a je jedním z výstupů výzkumu podporovaného grantem NAZV QF 3207.

Text a foto: RNDr. Tomáš Litschmann, AMET Velké Bílovice, Ing. Ivan Oukropec, ZF MZLU Lednice na Moravě